

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv
Rīgā

18.09.2020. Nr. 1.7-2/1010
Uz 20.08.2020. Nr.1-58/533

Ventspils pilsētas domei

Par SIA „Ventspils lidosta”

Konkurences padome (turpmāk - KP) ir saņēmusi Ventspils pilsētas domes vēstuli, kurā lūgts KP sniegt viedokli par pašvaldības veikto līdzdalības izvērtējumu SIA „Ventspils lidosta” un tai pievienoto izvērtējumu.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi, vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Ņemot vērā, ka pašvaldība ir veikusi VPIL 88.panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, KP sniegs viedokli (atzinumu) par pašvaldības veiktā izvērtējuma atbilstību VPIL 88.panta noteikumiem.

No KP iesniegtajiem materiāliem secināms, ka SIA „Ventspils lidosta” pamatdarbība sastāv no šādiem pakalpojumiem:

- 1) gaisa transporta palīgdarbība (lidojumu apkalpošana), kas sastāv no vispārējās aviācijas lidojumiem un speciālajiem aviācijas darbiem.¹ Vispārējās aviācijas lidojumi tiek iedalīti mācību lidojumos un privātajos lidojumos (atpūtas lidojumi, t.sk. tūrisma lidojumi, privāti lidojumi). Savukārt ar speciālajiem aviācijas darbiem saskaņā ar izvērtējumā norādīto informāciju, ir saprotami aviācijas meklēšanas un glābšanas darbi, kurus veic Valsts robežsardze (turpmāk – VR) un Latvijas Nacionālo bruņoto spēku Gaisa spēku (turpmāk – NBS GS) gaisa kuģi;

- 2) nekustamā īpašuma (lidostas teritorijas) izīrēšana, iznomāšana un pārvaldīšana.

Pašvaldības ieskatā kapitālsabiedrības darbība atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktam, proti:

- 1) tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu reģionāla lidlauka

¹ Saskaņā ar pašvaldības izvērtējumā norādīto informāciju, lielāko daļu jeb vidēji 60% (neņemot vērā SIA „Ventspils lidosta” rīkoto pasākumu „Atvērto durvju diena Ventspils lidlaukā”) no faktiskajiem lidojumiem gadā sastāda VR un NBS GS gaisa kuģu (helikopteru) lidojumi.

- uzturēšanas jomā Ventspils pilsētā un reģionā;
- 2) lidlauks veic valstij un Ventspils pilsētas pašvaldībai nozīmīgu sabiedriski svarīgu atbalsta funkciju meklēšanas un glābšanas darbu veikšanai;
  - 3) kapitālsabiedrības uzturētais lidlauks ir stratēģiski svarīgs valsts un pašvaldības objekts, kas noteikts gan Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam, gan Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam. Turklāt lidlaukam ir noteikts valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauka statuss. Tāpat lidlauks var tikt izmantots stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai un valsts drošībai.

Pašvaldība izvērtējumā norādījusi, ka to, ka kapitālsabiedrība spēj nodrošināt kvalitatīvus ar aviācijas nozari saistītus pakalpojumus un ka Ventspils lidosta ir nacionālas un reģionālas nozīmes objekts, ko citstarp apliecina starp kapitālsabiedrību, Satiksmes ministriju (turpmāk – SM), Aizsardzības ministriju (turpmāk – AM), Iekšlietu ministriju (turpmāk – IeM) un Ventspils pilsētas domi noslēgtais līgums par sabiedriski svarīgu funkciju veikšanas atbalsta saistību uzlikšanu kapitālsabiedrībai ar mērķi nodrošināt atbalstu tādu sabiedriski svarīgu funkciju veikšanai kā meklēšana un glābšana, civilmilitārās sadarbības atbalsta sniegšana, kā arī citām sabiedriski svarīgām funkcijām, kas aptver jūras akvatorijas apsekošanu, medicīniska nolūka gaisa pārvadājumus, aviācijas palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem, stihisku nelaimju (katastrofu) seku likvidēšanu (nelaimes skarto rajonu apsekošana, novēršana, iedzīvotāju evakuēšana, pārtikas produktu, apģērbu, medikamentu, aprīkojuma, būvmateriālu un citu materiālu piegādes), valsts pārvaldes iestāžu kopīgās apmācības, kurās iesaistīti arī to rīcībā esošie gaisa kuģi.²

Saskaņā ar pašvaldības izvērtējumā sniegto informāciju arī VR ir būtiski arī turpmāk izmantot Ventspils lidostu kā aviācijas atbalsta punktu, jo Ventspils lidostā ir izbūvēta VR aviācijas atbalsta punkta ēka ar gaisa kuģa angāru.

Attiecībā uz konkurences izvērtējumu, pašvaldība norāda, ka saskaņā ar valsts aģentūras „Civīlā aviācijas aģentūra” informāciju Latvijā darbojas divi gaisa pārvadājumu lidlauki – VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” un SIA „Aviasabiedrība „Liepāja””, sešas vispārējās aviācijas lidlauki³ un septiņi vispārējās aviācijas helikopteru lidlauki⁴. Kapitālsabiedrība nodrošina vienīgā Ventspils pilsētas administratīvajā teritorijā esošā lidlauka darbību un gaisa transporta (lidojumu) apkalpošanu, alternatīvu lidlaukam nav.⁵

Attiecībā uz iespējām konkrētos pakalpojumus sniegt privātajiem tirgus dalībniekiem, pašvaldība norāda, ka pastāv minimāla iespēja, ka privātais sektors varētu veikt ieguldījumus, lai izveidotu vispārējās aviācijas vai gaisa pārvadājumu lidlauku. Atsakoties no pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā vai nododot kapitālsabiedrības funkciju sniegšanu privātajam sektoram, pašvaldības ieskatā var tikt apdraudēta tādu sabiedriski svarīgu funkciju nodrošināšana kā meklēšana un glābšana, civilmilitārās sadarbības atbalsta sniegšana un citu sabiedriski svarīgu funkciju veikšanas atbalsts.

Viedokli konkrētajā jautājumā ir sniegusi arī biedrība „Latvijas Aviācijas Asociācija”, kuras ieskatā ir svarīgi saglabāt sabiedriski svarīgu funkciju veikšanu šajā lidlaukā, kas ir iespējams, vienīgi saglabājot pašvaldības līdzdalību un valsts atbalstu visos iespējamajos veidos.

Līdz ar to, pamatojoties uz izvērtējumā sniegto informāciju, t.sk., ņemot vērā SIA „Ventspils lidosta” sevišķo statusu (valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauks), kapitālsabiedrībai uzliktās saistības, kas izriet no noslēgtā līguma starp kapitālsabiedrību, SM, AM, IeM un pašvaldību, iespējamību, ka konkrētās saistības arī pēc 31.12.2021. varētu tikt pagarinātas

² Konkrētā līguma darbības termiņš ir 31.12.2021.

³ Saskaņā ar valsts aģentūras „Civīlā aviācijas aģentūra” publicēto informāciju – Ventspilī, Priekuļu novadā, Ikšķiles novadā, Limbažu novadā, Ādažu novadā un Engures novadā. Pieejams: <http://caa.lv/lv/informacija-un-uzzinas/civilas-aviacijas-lidlauki>

⁴ Saskaņā ar valsts aģentūras „Civīlā aviācijas aģentūra” publicēto informāciju – Jelgavas novadā, Lielvārdes novadā, Ludzas novadā, divi Madonas novadā un divi Rīgā. Pieejams: Turpat.

⁵ Ventspils lidostas lidlaukam tuvākais lidlauks atrodas Liepājā, aptuveni 110km attālumā.

(līdzīgi, kā tas notika 2018.gadā), kapitālsabiedrības sevišķo nozīmi VR un NBS GS darbības nodrošināšanā un citu sabiedriski svarīgu funkciju izpildē, kā arī to, ka Kurzemes reģionā tuvākais pieejamais lidlauks atrodas Liepājā, kas pirmšķietami var norādīt uz iespējamu tirgus nepilnību, KP nav iebildumu pret pašvaldības līdzdalības saglabāšanu SIA „Ventspils lidosta”, tā kā SIA „Ventspils lidosta” sniegtie pamatpakalpojumi atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 3.punktam, proti, tiek pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Ar cieņu
priekšsēdētājs

J. Gaiķis